

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/189859,Ogolnopolski-Kongres-Dekada-Wykletych-w-95-rocznice-urodzin-Danuty-Siedzikowny-I.html>
18.05.2024, 07:41

Ogólnopolski Kongres „Dekada Wyklętych” w 95. rocznicę urodzin Danuty Siedzikówny „Inki” - Warszawa-Piła, 3-5 września 2023

W Pile odbył się współorganizowany przez Instytut Pamięci Narodowej ogólnopolski Kongres „Dekada Wyklętych” w 95. rocznicę urodzin Danuty Siedzikówny „Inki”.

Kongres „Dekada Wyklętych” wpisuje się w dzieło upamiętniania Żołnierzy Niezłomnych i podsumowuje najważniejsze dokonania społeczników w tym zakresie. W wydarzeniu wzięli udział dr Karol Nawrocki prezes IPN, dr. hab. Krzysztof Szwagrzyk wiceprezes IPN, dyrektor Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN oraz pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej.

Prezes IPN dr Karol Nawrocki w przemówieniu otwierającym kongres zwrócił się do tych, którzy przywracają pamięć o żołnierzach antykomunistycznej konspiracji:

Długo żołnierze podziemia antykomunistycznego czekali na prawdę, która popłynie z serc i umysłów wolnych ludzi. Długo też po roku 1989 czekali na to, aby znaleźli się odważni ludzie, którzy powiedzą prawdę zgodną z historią i prawdę, którą wszyscy Państwo nieśliście przez lata 90., przez lata dwutysięczne do szerszego grona odbiorców. Byli w latach 90. tacy, którzy podejmowali się tego zadania, odważni historycy, odważni działacze społeczni, ale ta wiedza aż do powstania Instytutu Pamięci Narodowej nie została nigdy zinstytucjonalizowana. Powstanie IPN dało wszystkim historykom i społecznikom ten tlen potrzebny do walki o historyczną prawdę.

Podsumowując dekadę dotychczasowych działań społeczników, Prezes IPN stwierdził:

Po tej dekadzie możemy powiedzieć, że jesteśmy wszyscy w innym miejscu i w innym czasie w opowieści o żołnierzach

podziemia antykomunistycznego. Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN na czele z prof. Krzysztofem Szwagrzykiem odnajduje, identyfikuje i przygotowuje miejsca spoczynku dla naszych Bohaterów. Wielu historyków podejmuje badania naukowe, ale nic nie udałoby się bez Państwa, bez organizacji społecznych, bez fundacji, bez takich wydarzeń jak to dzisiaj.

W uznaniu dotychczasowych zasług Prezes IPN dr Karol Nawrocki wręczył ks. dr. Jarosławowi Wąsowiczowi złoty medal Reipublicae Memoriae Meritum, którym Instytut Pamięci Narodowej honoruje tych, którzy działają na rzecz trwałego upamiętniania wydarzeń i postaci z historii Narodu Polskiego w latach 1917-1990 oraz wspierają IPN w działalności edukacyjnej, naukowej i wydawniczej.

To odznaczenie dla wyjątkowych osób, które rozumieją, że jedynym pewnym i gwarantowanym faktem i wydarzeniem w naszej teraźniejszości jest nasza przeszłość, bo przyszłości przecież nie znamy, a my indywidualnie i państwowo jesteśmy wynikiem tego, czego już doświadczyliśmy. Nasze doświadczenia, nasze życie, nasze myśli, nasze postawy są tym, co tworzy nas w XXI wieku i w zakresie indywidualnym i w zakresie państwowym. Taką osobą z całą pewnością jest ks. dr. Jarosław Wąsowicz, który jest przede wszystkim człowiekiem pana Boga na ziemi, jest księdzem katolickim, ale jest też wyjątkowym działaczem społecznym, świetnym naukowcem, autorem wielu publikacji, a dla mnie kandydatem do Pokojowej Nagrody Nobla za pielgrzymkę kibiców na Jasnej Górze, gdzie na co dzień zwaśnione grupy kibiców, łączy z dobrego serca i wierności Polsce - dodał prezes wręczając odznaczenie.

Ogólnopolski Kongres
„Dekada Wyklętych”.
Fot. Mikołaj Bujak IPN

Ogólnopolski Kongres
„Dekada Wyklętych”.
Fot. Mikołaj Bujak IPN

Ks. Jarosław Wąsowicz (ur. 19 czerwca 1973) – salezjanin, doktor historii, publicysta, członek Rady Muzeum II Wojny światowej w Gdańsku. Był członkiem Federacji Młodzieży Walczącej. Wstąpił do zgromadzenia księży salezjanów, gdzie otrzymał święcenia kapłańskie. W 2011 r. obronił doktorat na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, nagrodzony I miejscem w konkursie Europejskiego Centrum Solidarności na najlepszą pracę naukową. Pomysłodawca akcji „Serce Dla Inki”, koordynator „Pilskich Dni Pamięci Żołnierzy Wyklętych”. Współorganizator akcji „Naród ponad granicami”, wspierającej rodziny w potrzebie na Kresach. Od wielu lat współorganizuje wyjazdy wakacyjne do Polski dla dzieci i młodzieży z Wileńszczyzny.

Autor książek: *Niezależny ruch młodzieżowy w Gdańsku w latach 1981-1989; Ksiądz Ignacy Błazewski SDB (1906-1939). Twórca oratorium w Rumi i męczennik za wiarę; Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904-1977). Salezjańskie koleje życia i postęgi metropolity poznańskiego.*

Ksiądz został odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Wolności i Solidarności, otrzymał również nagrodę IPN Świadek Historii.

Drogi Ksiądz Wąsowicz i Instytutu Pamięci Narodowej od lat się krzyżują. Dzięki owocnej współpracy IPN wydał publikację autorstwa ks. Jarosława Wąsowicza pt. „Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904-1977). Salezjańskie koleje życia i postęgi metropolity poznańskiego”. Artykuły Księdza możemy przeczytać w Biuletynie IPN oraz na portalu przystanekhistoria.pl

IPN w Gdańsku jest partnerem od kilku lat akcji „Serce Dla Inki”, której wielbny ksiądz jest pomysłodawcą.

W 2010 r. Prezydent RP Lech Kaczyński podjął inicjatywę ustawodawczą w zakresie uchwalenia nowego państwowego święta pod nazwą Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Uzasadnienie dołączone do projektu ustawy głosiło, że ustanowienie święta „jest wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji patriotycznych, za krew przelaną w obronie Ojczyzny (...). Narodowy Dzień Pamięci »Żołnierzy Wyklętych« to także wyraz hołdu licznym społecznościom lokalnym, których patriotyzm i stała gotowość ofiar na rzecz idei niepodległościowej pozwoliły na kontynuację oporu na długie lata”. Ostatecznie uchwała w tym względzie została przegłosowana przez Sejm 5 lutego 2011 r. i podpisana przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego 9 lutego 2011 roku.

Od inicjatywy Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego minęło ponad dziesięć lat. To była bardzo dobra dekada dla przywracania pamięci o antykomunistycznej konspiracji, ludziach, którzy sprzeciwili się sowietyzacji Polski po roku 1945. Sukcesów na tym polu można odnotować naprawdę dużo. Żołnierze Wyklęci na pewno zaistnieli w świadomości współczesnych

Polaków. Ich historia na nowo zadziwia i wzrusza wielu, podnosi na duchu i ugruntowuje w sercach przesłanie o nieprzemijalności odwiecznych wartości, którym Polacy starali się w różnych doświadczeniach pokoleniowych być wiernymi, a są nimi Bóg, Honor, Ojczyzna.

Kongres „Dekada Wyklętych” wpisuje się w dzieło upamiętniania Żołnierzy Niezłomnych i podsumowuje najważniejsze dokonania społeczników w tym zakresie. W niedzielę 3 września 2023 r. w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL odsłonięte zostało kolejne „Serce dla Inki”, z ziemią z grobu sanitariuszki 5 Wileńskiej Brygady AK. Data jest nieprzypadkowa: w tym dniu przypada 95. rocznica urodzin Siedzikówny, która w ostatnich latach stała się jedną z ikon pokolenia walczącego z sowietyzacją Polski. Kolejne dwa dni Kongresu odbędą się w Pile. W programie przewidziane zostały wykłady, debaty i panele dyskusyjne z udziałem naukowców, regionalistów, społeczników, artystów zaangażowanych w upamiętnianie niepodległościowego podziemia po 1945 r.

Organizatorzy:

Stowarzyszenie Pilscy Patriotci

Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu

Partnerzy:

Instytut Dziedzictwa Narodowego im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego

Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Ostrołęce

Stowarzyszenie „Odra-Niemen”

Stowarzyszenie Brygada „Inki” z Czarnego

Fundacja „Łączka”

Fundacja „Kwartalnika Wyklęci”

Stowarzyszenie Historyczne im. Danuty Siedzikówny „Inki”

Fundacja Non Notus

Powiat Pilski

Patronat honorowy:

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki

Szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk

Wojewoda Wielkopolski Michał Zieliński

Starosta Pilski Eligiusz Komarowski

Przełożony salezjańskiej Inspektorii pw. św. Wojciecha w Pile ks. inspektor Tadeusz Itrych
SDB

Patronat medialny:

Radio Poznań, TV Republika, „Gazeta Polska”, Niezależna.pl, Magazyn Kurier Wileński,
Nasza Historia, W Sieci Historii, Kwartalnik „Wyklęci”, „Glaukopis”

PLIKI DO POBRANIA

[Program Dekada Wyklętych \(pdf, 61.88 KB\) 29.08.2023 14:00](#)